

ANHANG

Resümees der Beiträge

(englisch, französisch, russisch, tschechisch)

Englische Resümees

Walter Blankenburg: A new source for the texts of seven cantatas by Johann Sebastian Bach and of eighteen cantatas by Johann Ludwig Bach.

The texts for J. S. Bach's cantatas BWV 17, 39, 43, 45, 88, 102, and 187, as well as the texts of J. L. Bach's cantatas performed by J. S. Bach in 1726, appear in a textbook printed in 1726 in Rudolstadt (Thuringia) without the author's name. Since this textbook is a reprint, the texts may be dated somewhat earlier; Christoph Helm, minister in Berga-Kelbra near Nordhausen from 1704 until his death in 1748, proves to be the most likely choice as author.

André Burguète: The lute compositions of Bach: a critical view based on consideration of performance practice.

An investigation of the construction of eighteenth-century lutes and eighteenth-century lute technique shows that Bach's lute compositions BWV 995-1000 were written with the technical possibilities and limitations of the instrument in mind. What is to be ruled out, however, is the extensive use of scordatura (re-tuning of both stopped and sympathetic strings). For this reason, C Minor could not have been the original key for the partita BWV 997; and the original key of the suite BWV 996 must have been D Minor. The partita in E Major BWV 1006a cannot be performed on the lute; it must be assigned to the lute harpsichord (Lautenclavicymbel).

Klaus Häfner: The provenance of two movements from the B Minor Mass.

In composing the five Masses BWV 232-236, Bach relied to a large extent on earlier works: 27 out of a total of 50 movements can be identified as parodies; others may be assumed to be parodies for various reasons, although there are no extant earlier versions to prove this assumption. In this category belong both the duet "Domine Deus" BWV 232^{II}/8 and the chorus "Et Resurrexit" BWV 232^{II}/6. The duet BWV 193a/5 and the chorus BWV Anh. 9/1, both of them movements from cantatas for which the music is lost, could be designated as possible models for these two works, since their extant texts so precisely fit the pieces from the B Minor Mass that a parody connection may be conjectured.

Andreas Glöckner: Johann Sebastian Bach's performances of Passion settings by contemporaries.

This investigation is concerned with the extant manuscripts of the Saint Mathew Passion by Reinhard Keiser, of the Saint Luke Passion by an unknown composer (BWV 246), of Handel's Passion setting based on a text by B. H. Brockes, of a pasticcio using music

by Keiser and Handel, and of a further pasticcio. The manuscripts are viewed with regard to the question of Bach's changes in the musical text. The sources for these works, as well as various factors which in part can no longer be verified, suggest Bach's increasing use of Passion settings by other composers from about 1740 on.

Christoph Wolf: Bach's personal copy of the Schübler Chorales.

Bach's personal copy of the six chorales BWV 654-659, believed lost for more than a hundred years, reappeared in 1975, prompting an investigation of the history of its provenance which also led to the identification of Bach's personal copy for the Clavierübung Part III. The wealth of autobiographical entries and corrections contained in Bach's copy of the Schübler Chorales offers welcome samples of Bach's handwriting in his later years; it enables us to draw conclusions concerning the engraver's copy for the work and presents a characteristic picture of revisions made by Bach.

Hans-Joachim Schulze: The return of several autograph cantata fragments to the Bach collection of the Deutsche Staatsbibliothek, Berlin.

Portions of the original scores for Bach's cantatas BWV 41 and 99, as well as three original parts for cantata BWV 23 turned up in private possession towards the end of 1976. It having been ascertained that the manuscripts had disappeared between 1904 and approximately 1907 from what was then the Royal Library in Berlin, they could now be restored to their original location.

Wolf Hobohm: An unknown testimonial by Johann Sebastian Bach.

In a statement submitted to the Prussian court in Berlin, Heinrich Andreas Cuntzius, organ builder in Halle, asked for protection against foreign competition (of Saxony and Anhalt). This statement was accompanied by a testimonial of January 12, 1748 by Johann Sebastian Bach, confirming the quality of Cuntzius' workmanship as "so good and genuine that no possible fault could be found with it, nothing being more desirable than that all such work were so capably done."

Wolfgang Budday: Figuration interpreted as freedom of part-writing in Bach's organ chorale „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“.

The part-writing in the organ chorale „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“ (BWV 637) is analyzed from the point of view of the theoretical concepts of the Bach period. The analysis shows that in this piece, whose musical "idea" is totally oriented towards the negative affect of the text, all norms of "regular part-writing" are disregarded. "Licenses" in part-writing are discussed with reference to the doctrine of figures.

Französische Resümées

Walter Blankenburg: Une nouvelle source pour les textes de sept Cantates de Jean Sébastien Bach et dix-huit Cantates de Johann Ludwig Bach.

Lex textes des Cantates BWV 17, 39, 43, 45, 88, 102 et 187 de J.S.Bach ainsi que les Cantates de J.L.Bach qu'il a dirigées en 1726 se trouvent dans un volume imprimé en 1726 à Rudolstadt (Thuringe) sans nom d'éditeur. Etant donné que ce volume représente une ré-édition, on peut assumer que la composition des textes remonte à une date antérieure; le poète paraît être Christoph Helm, qui, depuis 1704, était pasteur à Berga-Kelbra près de Nordhausen où il rendit l'âme en 1748.

André Burguète: Les compositions pour luth de Bach. Une contribution à l'évaluation critique à partir de l'exécution musicale.

L'intérêt qu'on porte à la facture des luths du 18e s. et à leur technique d'exécution aboutit à l'évaluation que les pièces pour luth BWV 995-1000 de Bach prennent en considération les possibilités et limites de l'instrument. On doit donc renoncer aux nombreuses scordatura (l'accord spécial des cordes touchées et des cordes sympathiques). Par conséquent le mode original de la Partita BWV 997 ne pouvait être Do mineur, tandis que la Suite BWV 996 aurait dû être à l'origine en Ré mineur. La Partita en Mi majeur BWV 1006a ne peut être exécutée sur le luth; elle devait être destinée au clavecin-lute (Lautenclavicymbel).

Klaus Häfner: Sur l'origine de deux mouvements de la Messe en Si mineur.

Bach, en composant les cinq Messes BWV 232-236, se basa grandement sur une musique pré-existante; sur un total de 50 mouvements 27 peuvent être prouvés être des parodies; quant au reste, la parodie se devine pour différentes raisons, bien que l'absence d'original rend cette attribution difficile. A ces mouvements appartiennent le Duo "Domine Deus" BWV 232^I/8 et le Choeur "Et resurrexit" BWV 232^{II}/6. Parmi les Cantates disparues, on peut détecter comme possible original le Duo BWV 193a/5 et le Choeur BWV Anh. 9/1; les textes préservés se laissent superposer si parfaitement que la parodie devrait être présumée.

Andreas Glöckner: L'exécution par Johann Sebastian Bach de Passions contemporaines.

On examine les manuscrits préservés de la Passion selon St. Marc de Reinhard Keiser, la Passion selon St. Luc d'un compositeur inconnu (BWV 246), la Passion de G.F. Haendel d'après un texte de B.H. Brockes, un pastiche basé sur Keiser et Haendel ainsi qu'un autre pastiche. Cet examen est incité par l'interférence de Bach dans le matériel de l'oeuvre originale. Les sources des oeuvres mentionnées ainsi que d'autres indices - partiellement vérifiables - permettent de croire que Bach, à partir des années 1740, exécuta en nombre croissant des Passions de ses contemporains.

Christoph Wolff: L'exemplaire personnel de Bach des Chorals-Schübler.

L'exemplaire personnel de Bach des six Chorals BWV 645-650, perdue depuis plus d'un siècle, fut découverte en 1975 et permit l'étude de sa provenance, en même temps qu'elle permit l'identification du exemplaire personnel de Bach de la 3ème partie du Klavierübung.

Les nombreuses additions et corrections autographes dans l'exemplaire des Chorals-Schübler donnent des exemples importants quant à l'écriture de sa dernière période, permettent des conclusions a posteriori sur sa calligraphie et donnent une idée du caractère des révisions de Bach.

Hans-Joachim Schulze: Au sujet du retour de quelques fragments des Cantates autographes à la collection-Bach de la Bibliothèque de l'Etat à Berlin.

Des sections de la partition originale des Cantates BWV 41 et 99 de Bach ainsi que trois parties (voix) de la Cantate BWV 23 furent découvertes, vers la fin de 1976, parmi une collection privée. Après qu'il fut établi que les manuscrits disparurent entre 1904 et 1907 de l'ancienne Bibliothèque Royale de Berlin, ils furent retournés à leur lieu d'origine.

Wolf Hobohm: Un témoignage inconnu de Johann Sebastian Bach.

Grâce à une pétition soumise au gouvernement prussien, le facteur d'orgues des Halles Heinrich Andreas Cuntzius se mit à l'abri de toute concurrence étrangère (saxone ainsi que du Saxe-Anhalt). Dans cette lettre se trouve un témoignage de Johann Sebastian Bach daté du 12.1.1748, dans lequel il confirme que le travail de Cuntzius "est en tout point bon et régulier, qu'il ne trouve aucune objection contre lui, et qu'on ne peut souhaiter rien de plus si ce n'est que tout travail analogue puisse être construit avec autant de compétence."

Wolfgang Budday: Des motifs musicaux comme libertés techniques du mouvement dans le Choral pour orgue de Bach „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“.

Sous la lumière des théories musicales du temps de Bach, une analyse technico-musicale du choral pour orgue „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“ (BWV 637) sera tentée. Cet analyse montre comment l'„Idée“ musicale de ce morceau, en s'orientant complètement à l'opposé de l'Affectation des textes, brise les normes des „mouvements réguliers“. Les libertés techniques du mouvement sont discutées à la lumière de la doctrine des Figures.

Russische Resümees

Walter Blankenburg: Новый текстовый источник к семи кантатам Иоганна Себастьяна Баха и 18 кантатам Иоганна Людвиг Баха

Тексты к кантатам И. С. Баха BWV 17, 39, 43, 45, 88, 102 и 187, а также к исполненным им в 1726 г. кантатам И. Л. Баха находятся в сборнике текстов, отпечатанном в 1726 году в Рудольштадте (Тюрингия) без указания автора. Так как этот оттиск текста представляет собой повторное издание, создание текстов можно отнести к более раннему времени; поэтому автором можно считать прежде всего, Христофа Хельма, который с 1704 года был пастором в Берга-Кельбра и умер там же в 1748 году.

André Burguète: Сочинения Баха для лютни. Саттъя к критической оценки с практическо-игровой стороны

Изучение строения лютневых инструментов 18-го столетия и техники игры на них приводит к выводу, что в сочинениях Баха для лютни BWV 995-1000 нашли значительное отражение возможности и границы лютни. От слишком далеко идущих скордатур (настройка игровых и бурдонных струн) следует, однако, отказаться. Поэтому первоначальный тональность партиты BWV 997 не может быть до минор, в то время как сюита BWV 996 первоначально должна была быть ре минор. Партита ми мажор BWV 1006 а на лютне не исполнима; ее следует отнести к лютневым клавицимбалам.

Klaus Häfner: К происхождению двух частей мессы си минор

При сочинении пяти месс BWV 232-236 Бах в большой степени обращается к старинной музыке: В 27 из общего количества 50 частей пародия доказуема, в других частях ее можно предположить, однако, за недостаточностью материала нельзя прямо доказать. К этим частям относятся дуэт „Domine Deus“ BWV 232¹/8, и хор „Et resurrexit“ BWV 232¹/6. Возможными истоками среди пропавших кантат могли быть установлены дуэт BWV 193 а/5 и хор BWV Anh. 9/1, сохранившиеся тексты которых так близки обоим произведениям, что предполагается пародийная связь.

Andreas Glöckner: Исполнение современной музыки страстей Христовых И. С. Бахом

Исследуются по сохранившимся манускриптам страсти по Марку Рейнхарда Кайзера, страсти по Луке неизвестного композитора (BWV 246), страсти Г. Ф. Генделя на текст Б. Х. Брокес, пастиччо по Кайзеру и Генделю, а также другое пастиччо, с точки зрения вмешательства Баха в первоначальную субстанцию произведения. Источники названных произведений, а также другие, частично не поддающиеся проверке следы, свидетельствуют о том, что Бах примерно с 1740 г. исполнял в возросшей мере чужие пассионы.

Christoph Wolff: Рабочий экземпляр Баха Шублер-хоралов

Рабочий экземпляр Баха шести хоралов BWV 645-650, который больше 100 лет считался пропавшим, снова появился в 1975 году и дал повод для исследования происхождения, которое привело, между прочим, к идентификации рабочего экземпляра Баха 3-й части клавирного упражнения. Многочисленные автографские пометки и исправления в рабочем экземпляре Шублер-хоралов представляют собой желанный пример позднего письма Баха, позволяют заключить о гравировке и дают картину характера ревизий Баха.

Hans-Joachim Schulze: К возрасту некоторых автографских фрагментов кантат в собрание сочинений Баха Немецкой Государственной библиотеки, Берлин

Части подлинных партитур к кантатам Баха BWV 41 и BWV 99, а также три подлинных голоса к кантате BWV 23 появились в конце 1976 года из частного владения. После того, как было установлено, что рукописи исчезли между 1904 и примерно 1907 годом из бывшей Королевской библиотеки Берлина, они были возвращены к своему первоначальному местонахождению.

Wolf Hohohm: Неизвестный отзыв Иоганна Себастьяна Баха

В прошении к прусскому правительству в Берлине органнй мастер из Халле Генрих Андреас Кунциус ходатайствовал о защите от иностранной конкуренцией (саксонской и ангальтской). Этому письму был приложен отзыв Иоганна Себастьяна Баха от 12. 1. 1748 года, в котором он подтверждал, что работ Кунциуса „настолько хороша и правильна, что возвратить ей нечего, и нельзя желать большего как то, чтобы все подобные работы выполнялись с таким усердием“.

Wolfgang Budday: Музыкальные фигуры свободного письма в органном хорале Баха „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“

С учетом музыкально-теоретического фона баховского периода принят музыкальный анализ и анализ техники композиционного письма органного хорала „Durch Adams Fall ist ganz verderbt“ BWV 637 из органной книжицы И. С. Баха. Он показывает, как в этом произведении, музыкальная „идея“ которого полностью отображает негативное эмоциональное содержание текста, ломаются нормы „регулярного стиля“. Техника композиционных „свобод“ дискутируется на основании учения о фигурах.

Tschechische Resümees

Walter Blankenburg: Nový pramen textů sedmi kantát Johanna Sebastiana Bacha a osmnácti kantát Johanna Ludwiga Bacha.

Texty ke kantátám J. S. Bacha BWV 17, 39, 43, 45, 88, 102 a 187, jakož i ke kantátám J. L. Bacha, které v roce 1726 provedl J. S. Bach, se nalézají v knížce textů vtištěné v roce 1726 v městečku Rudolstadt (Duryňsko). Protože tento tisk je již dalším vydáním textů, lze jejich vznik posunout do dřívější doby. Jako jejich básník připadá v úvahu především Christoph Helm, který byl od roku 1704 farářem v městečku Berga Kelbra u Nordhausen, kde v roce 1748 zemřel.

André Burguète: Bachovy loutnové skladby. Příspěvek k jejich kritickému hodnocení z hlediska provozovací praxe.

Při studiu stavby a hrací techniky loutnových nástrojů z 18. století zjišťujeme, že Bachovy loutnové skladby BWV 995–1000 přihlížejí do značné míry k možnostem a omezením loutny. Upouští však od dalekosáhlých skordiatů (přeladování hmatníkových a basových strun). Vzhledem k tomu nemohla být Partita BWV 997 původně v c-moll a Suita BWV 996 musela být původně v d-moll. Partitu E-dur BWV 1006a nelze na loutnu provést a musí se hrát na loutnovém cembalu.

Klaus Häfner: O původu dvou vět Mše h-moll.

Při komponování pěti mší BWV 232–236 použil Bach značnou měrou svých starších děl: Z celkového počtu padesáti vět je dvacet sedm prokazatelně parodiemi, u dalších vět to lze z různých důvodů předpokládat, ikdyž se to nedá pro nedostatek zachovaných předloh doložit. K těmto větám patří i duet „Dominus Deus“ BWV 232^I/8 a sbor „Et resurrexit“ BWV 232^{II}/6. Za jejich možné předlohy mohly sloužit ze ztracených kantát duet BWV 193a/5 a sbor BWV Anh. 9/1, jejichž zachované texty lze bez jakýchkoliv úprav podložit oběma skladbám, takže lze předpokládat, že v obou případech šlo o parodie.

Andreas Glöckner: Provozování dobových pašijových skladeb Johannem Sebastianem Bachem.

Autor zkoumá na základě dochovaných rukopisů „Markovy pašije“ Reinharda Keisera, „Lukášovy pašije“ od neznámého skladatele (BWV 246), „Pašije“ na slova B. H. Brockese od G. F. Händla, „Pasticcio“ podle Keisera a Händla, jakož i další „Pasticcio“ s Bachovými podstatnými zásahy do původního díla. Prameny uvedených skladeb, jakož i další stopy, které lze jen částečně ověřit, naznačují, že Bach po roce 1746 hojně provozoval cizí pašijové skladby.

Christoph Wolff: Bachův příruční exemplář „Schüblerových Chorálů“.

Déle než sto let ztracený Bachův příruční exemplář Schüblerových Chorálů (BWV 645–650) se znovu vynořil v roce 1975 a dal popud ke zkoumání jeho proveniencí. Mimoděk to vedlo i k identifikaci Bachova příručního exempláře 3. dílu „Klavírních cvičení“. Bohatě zachované autografní záznamy a korektury v příručním exempláři „Schüblerových Chorálů“ poskytují zároveň vítané příklady Bachova rukopisu z pozdního stáří a umožňují, abychom si udělali závěr o předloze podle které se ryly noty, a podávají obraz bachovských revizí.

Hans-Joachim Schulze: K vrácení několika autografních fragmentů kantát do Bachovy sbírky Německé státní knihovny v Berlíně.

Části originálních partitur k Bachovým Kantátám BWV 41 a 99 a tři originální hlasy ke Kantátě BWV 23 se koncem roku 1976 vynořily ze soukromého majetku. Když se zjistilo, že rukopisy zmizely mezi rokem 1904 a asi rokem 1907 z tehdejší Královské knihovny v Berlíně, byly znovu vráceny na původní místo.

Wolf Hobohm: Neznámé dobrozdání Johanna Sebastiana Bacha.

Dávkou pruské vládě v Berlíně si hallský varhanář Heinrich Andreas Cuntzius vyžádal celní ochranu před zahraniční (saskou a anhaltskou) konkurencí. K jeho dopisu je přiloženo dobrozdání J. S. Bacha z 12. ledna 1748, v němž potvrzuje, že Cuntziusova práce je „natolik dobrá a pravidelná, že proti tomu nelze ničeho namítat a že si lze jen přát, aby všechny obdobné práce byly zhotovovány stejně snaživě“.

Wolfgang Budday: Hudební figury jako skladebně-technické volnosti v Bachově varhanním chorálu „Adamovým pádem je zcela zkaženo“.

S ohledem na hudební teorii Bachovy doby analyzuje autor skladebnou techniku varhanního chorálu „Adamovým pádem je zcela zkaženo“ (BWV 637) z varhanní knížky J. S. Bacha. Analýza ukazuje, jak v této skladbě, jejíž hudební „idea“ se orientuje na negativní afekt textu, jsou porušovány normy „kompozičních pravidel“. Hudebně technické „volnosti“ předkládá autor k diskusi na základě nauky o hudebních figurách.